

DEBAT. La Universitat

Josep M. Vilalta

SOS Erasmus!

Un cop més, el Ministeri d'Educació ens deixa astorats. La mobilitat europea d'estudiants Erasmus, un dels programes de més èxit que fomenta la ciutadania europea i els intercanvis acadèmics, està tocat de mort a Espanya. El pressupost del Ministeri per a l'any 2013 per a les beques Erasmus es quedarà en només 15 milions d'euros. L'any 2011 la partida va ser de 62,8 milions i aquest any és d'uns 40 milions. La retallada, doncs, en cas de confirmar-se les xifres, haurà estat de prop d'un 75% en dos anys. La quantia actual de les beques es divideix en tres parts, aportades entre la Unió Europea, la de les comunitats autònomes per a ajudes als desplaçaments i la del Ministeri d'Educació (que aquest any estarà, depenent de les sol·licituds, entre els 100 i 120 euros mensuals). Amb la retallada prevista per al 2013 la quantia del Ministeri serà molt menor.

L'Estat espanyol és el país que més Erasmus envia a la resta d'Europa, i també el que més en rep. Per posar una xifra ben il·lustrativa, Espanya ha passat dels 95 estudiants amb beca Erasmus a la resta d'Europa el curs 1987-88 als 31.427 estudiants el curs 2010-11. I ha passat de rebre 9.455 estudiants europeus el curs 1996-97 a rebre'n 28.622 el curs 2009-10. Catalunya, al seu torn, tot i no ser la comunitat autònoma més activa (té al davant les comunitats

Fer recaure l'estalvi en els comptes públics en l'educació és la pitjor inversió que podem fer com a país

de Madrid, Andalusia i el País Valencià) ha estat també molt dinàmica, amb uns 3.200 joves catalans estudiant a l'estranger de mitjana als darrers cursos.

Des de la posada en marxa l'any 1988, el programa Erasmus ha estat un èxit rotund. En primer lloc, perquè ha permès la mobilitat intraeuropea de milers de joves que han pogut complementar els seus estudis universitaris amb un semestre a una universitat d'un altre país. Amb un enriquiment acadèmic, cultural i personal impagables. Els estudiants d'Erasmus han interioritzat la normalitat de pensar i viure en clau internacional, han millorat l'aprenentatge de llengües, han obert portes a projectes de tot tipus i han millorat enormement la seva capacitat d'ocupabilitat. Són la joventut europea més qualificada i preparada per a la societat que volem, la del coneixement, la del progrés social i la competitivitat econòmica. Alhora, el programa ha estat un èxit pel fet d'haver cultivat una autèntica ciutadania europea entre els joves. El programa Erasmus és el millor que s'ha fet per construir una identitat europea. Com diu la mateixa Unió, construir una Europa unida no pot oblidar la cultura i l'educació, com va declarar Jean Monnet i tal com es recull al Consell Europeu de Lisboa de l'any 2000.

Sens dubte, fer recaure l'estalvi en els comptes públics en l'educació és una de les pitjors, si no la pitjor, inversió que podem fer com a país. Observem si no què fan països tan propers com França i Alemanya. Per a ells, malgrat la crisi i la reducció de la despesa pública, l'aposta per l'educació segueix sent una prioritat de primer ordre. No fer-ho ens hipotecarà per molts anys.●